



Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Diuæ Annæ Deiparæ virginis Mariæ encomium, quod certis panegyricis
laudes & præconia eius, tum generatim, tum speciatim complectitur,
Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

minus Iesu unde abunde restituerat nobis pro sui amore fugientibus temporariis vanitates, & suæ obtemperantibus voluntati. Et si arduum est iter ad regna cælorum, tamen labor est breuis & merces infinita, quam nobis promisit qui non mentitur Deus, cui est laus & gloria in secula seculorum. Am.

IN SOLENNITATE S. ANNÆ MATRIS
beatissimæ Deipara virginis Mariæ. Paraphrasin in E.
pistolam require supra in festo D. Mariæ Mag.
dalenæ, Exegesis in Euangeliū quare
in férijs Conceptionis eiusdem
Virginis Mariæ.

SERMO IN EADEM SOLENNITATE D. AN.
namariæ Deipara virginis Mariæ encomium, quod certi panygryu
laudes & praeconia eius tum generatim tum specialem
complectetur.

Date ei de fructu manuum suarum, & laudent eam in partis opera eius. Propter. XXXI. Charissimi in Christo fratres, hodie ferias ad laudes & gloriam & honorem D. Annae matris Deiparae virginis Mariæ, cum summo cordis nostri gaudio agentes, celebramus festiuamq; memoriam dei illius, qua carnis soluta ergastulo, nobilis illius anima, cum tripliudio angelorum obsequijs subiecta est, quo magis erga eam veltra inflammetur deuotio, vite illius pariter & moris à me encomium praestolamini, rem utique dignissimam, atque nica quidem sententia, haud minus dubia. Quis enim vñquam tam sanctæ, tamq; præclaræ mulieris laudes verbis assequi posset? Quamobrem id quod barbatus ille Hieronymus Latinæ lingue disertissimus, Hebraicæ quoque & Graecæ non trivialis docet, quibusdam sermonem de ea poscentibus, respōdit: Ego etiam presentiarū iure vobis optime respondero. Nēpe quod de qua agimus, res et præcelsa, res præclara, res omni laude digna. Hæc est enim arbor bona, & qua virga excisa per se diuinus floruit. Hæc est terra sancta, quæ rubù excentem, sed incombustum permanentem germinavit. Hæc est celum ex celsum, de quo tellus maris ad ortum processit. Hæc est sterilitas frumenti, quæ ab angelis est frequentata. Hæc est benedicta inter mulieres, & mater inter matres beatas, ex qua templum Domini, sacrarium Spiritus sancti, mater Dei mundo illuxit. Hactenus ille. Hæc est illa superba benedictionis terra, de qua celestis filius ollam spei nostræ compositum beatam virginem Mariam, quæ ex diuini roris imbre conceptum Dei verbum, humano genere protulit incarnatum. Hæc est ille diuinus ager, balsamorum celum floribus circunseptus, ex cuius suavitate per omnes fines terræ, diffusus odor vitae emanauit, & in eo sponsus virginum myrrah suam cū aromatisbus suis miscevit. Gloriosissima utique est mater hæc Anna, Christiana, & omnium quæ solemni attollatur praeconio dignissima. Quamuis prouincia grauis admodum hæc prouincia mihi videatur, quam subire cognis, vice tanta

Hieron.

Esa. 17.
Exod. 3.

Can. 5.

tanta tamqe præclara & excelsa, nunquam fatis laudada matrona contione*n*e
in medium vestri adferam, quæ ramen freus diuini præsidij vobis moré ge-
rere officij mei putabam. Neigitur prorsus filiam in tanta copia laudum
obiter, & quidem generatim paucula recensabo, quæ vitam eius omnem
pariter & mortem reddere poterunt clariorem. Et quo felicius auspi-
cari deatur, resqe magis innoveat vobis, mox ab ipsius nomine matris ex-
ordiemur. Nam & illud virtutum atque gratiarum, quibus cæteris præstâ-
tor nossetur, cipiam insinuat. Porro, non abs re Anna, quod donum gratiæ Anna quid
interpretatur.
interpetatur, appellata est. Quo nomine & si plures in quibus peculiare
quoddam gratiæ donū fuisse, ex diuinis eloquijs constet, (cuiusmodi fuere Reg. 1.1.
Tobit 2.
Anna Samuelis de tribu Ephraim. Et altera Thobitæ vxoris Raguelis quoqe Tobit 7.
tribu Nephtalin coniunx: Anna denique prophetissa filia Phanuelis de Lucas 2.
tribu Aser) hæc nostra tamen Anna eas genere prole & dignitate haud pa-
rū precellit. Prima enim uero prophetæ à Dan usque Bersabe cognitum
genuit. Atque hæc nostra Anna, non modo prophetam, sed Deiparam vir-
ginem Mariam Domini prophetarum matrem nobis procul. Anna Tho-
bitæ consortem habuit virum, ad misericordiæ opera propensum, verū hæc
matrē misericordiæ, & totius consolationis genuit. Annæ vxoris Raguelis
filia dulcissima ab angelo Raphaële nupciis traditur: atque huius Annæ filia
virgo Maria angelico nunciante: consensumqe exigente, mox vbi paranim-
pho cœlesti Gabrieli annuisset à Spiritu sancto in eam superveniente, & vir-
ture altissimi sibi obumbrante, concepit Filium Dei, salvatorem mundi ex-
se incarnatum. Quarta Anna vidua permanet. Verum hæc triuia licet ex
castissimo matrimonio, quo amore prolixi legi obtemperabat, tres dignæ
propaginis matres ex tribus successiue maritis genuit filias, quibus singulis
Mariæ nomen indidit, ut ex prole dignissima illius prior esset seu redderetur, Annam tres
genuisse
Nobilis utique genere fuit, quæ viro de regia stirpe Iosachim nupsit, & ei-
us sororis nempe Hismerie filia Elizabeth Zacharia sacerdoti in coniugem
tradita fuit. Verum nobilior erat moribus, utpote quam propriarum vir-
tutum venustas summe decorat, ut in hoc ipso cunctis feminiis præstet et
leemosynis, ieiunijs & orationibus sedulus, & quidem deuotissimus, quibus
tandem obtinuit veteri fecunditatemi diuino munere, quod nature nega-
tum erat. Qua cœlitus naœta, supra naturæ decursum cunctis mulieribus ce-
lebriorem prouulit partum, Dominam mundi, reginam cœli, hoc est, vni- Anna ut ges-
tuerit reginam
cœli.
geniti Dei futuram matrem. In hac itaque muliere sanctissima, gratia su-
per gratiæ cæterarum mulierum quantumvis alias præclarissimarum Dei
munere refulsa, ne quidem oriosum eius habeatur nomen, quod ex om-
ni parte rei optime quadrat. Nonne iure optimo præcunctis mulieribus
ampliori gratia diuinorum charismatum prædotata, quæ redemptoris
mundi genitricem a se post longè sterilitatis opprobrium nascituram cum
maximo gaudio & tripudio digna fuit concipere atqe huic mudo in præ-
cipuum solamen edere? Ad hoc siquidem Deus superbenedictus eam ab
eterno procul dubio prælegerat, ut post filiam Deiparam, ipsa omnibus Anna ut can-
tus mulieris
büs præfer-
tur.
ab initio seculis ampliore sanctitatis munere cunctis præstaret feminiis.
Quod vel his conuincendum reor. Porro quemadmodum inquit diuina scriptura. Cui gentium do- Numeri, 16.

Etor, diuinus ille Paulus alludens, ait: *Elegit nos vi eſſemus sancti & immua-
liti in conſpietū eius in charitate, q[uod] u[er]o p[re]destinavit nos in adoptionem filiorum per Ie-
ſum. Si quidem ad altiorē dignitatē p[re]destinatos ampliore ſanctitati
gratia locupletauit ſemper: id quod nemo ſacrū literarū ſcius ambigit.*
Quis ergo inficiabitur Annam multa gratiarū copia cumulatiōrem fidēi
Deo optimo maximo, qui ipsam vni geniti filii ſui ex filia iphiſus carnem no-
ſtrā immortalitatis aſſumptiū auiam p[re]destinavit dulcissimam fore, vi
quo filius natu[r]e celſior, eo genitricis mater gratiarum multitudine & al-
titudine diu[n]ior nosceretur. Neque enim paruo (nea quidem ſententia) bene-
dictionis honore eam dignatus est altissimus. Quanquam enim iure de mul-
tiſ legamus p[re]claris mulieribus quas ſacra ſcriptura ob ſingulares bene-
dictiones mirum in modum ſuſtollit ad celos v[er]o que: hiſ tam[en] Anna vel h[ab]et
vnica benedictione vteri ſuſtio qui ſteriliſ, illuſtrior reddita eſt, quod me-
trem Dei gignere cœruit. Sarai quippe Abrah[ae] cōthoralem ſuper: lab-
ili p[re]ſtat: Abigail ea inferior eſt: non hanc v[er]a benedictione Iudith a qua
re potest: nec ſexcent[us] alix, quin gratiarum & cœleſtium donorum mu-
lieribus longe cūctis repletior ſit. Sarai v[er]ique benedixit Deus, quatenus iam
veterana & quidem nonagenaria, vtero haec tenus in ſocundo, iam ex ma-
rito centenario Iſaac non ſine munere Dei ſuſceptum, cum maxima viruſis
lætitia genuiſſet. Cuius desideratissimi ſetus perfecta Abrah[ae] patriarcha
fides, & vniu[er]sus Dei cultus cauſa fu[er]it. At vero Anna ſacratiſſima, fide ſua &
obedientia, non iam prophetam aut filium alicuius vatis genuit, ſed matrem
Dominii omnium prophetarum concipere & parere meruit. Et nihilominus
alijs poſt eam digniſſimiſ proliſbus, nempe Maria Cleopha vna & alie-
ra Maria Salomæ, non inſima dignitat[us] ſecondum carnem nepotes propa-
gauit Christi Saluatoris. Vt enim ex prima omnium digniſſima filia Del-
para vidit Christum Iesum mundi ſaluatorem Sp[iritu] ſancto conceputum,
ita ex altera quam Cleopha ſecondo poſt fata Iochim marito genera, fi-
lia Alphaxi uxore habuit nepotulos Iacobum, quem minorem vocat, Ioseph
iustum, ſimone Chananeum & Iudam, non illum Iſcariotis Chilli
traditorem, ſed Thadæum ut alias vocant.

Tertia dunque eius atq[ue] Saloma coniugis ſui poſtremi filia, Zebedæi auſ-
ta, ut multiplici hat prole earumq[ue] posteritate redederetur non parum illa
eſt labellis p[re]coniu[er]a, quæ v[er]ique legitur inter mulieres binedicta. Nam ve-
ſit, ſi[bi] annis, filiorum Iſrael hoſtem, inimicissimum, multa constantia inter-
mit, tra & thorum immaculatum iuste ac fideliter ſeuans, hoſtem padic-
tix non abſque diuina benedictione (ſine qua caſtus nemo eſſe poterit) ſup-
erprobrium longanimitate p[re]cipua patienter ſuſtinent, non marito cul-
pam iniecit, non petulante aliud quæſiuſ virum, ſed tacita ſecum men-
cogitauit hanc ignominiam æquo ferendam animo, donec Deus miferi-
cordiarum, & totius consolationis preces ſeculo ad ſe clamantium admis-
ſil, quod deliniuit furorem eius, ne ab inimico ſuo Nabal vindicta mali ſe-
ſevit.

Nobilitas
Anor cauſa
qua[rum] fuerit.

Genet. 17.

Nepotuli An-
ne qui fue-
runt.

Iudic. 4. 5.

Anna ſte illi-
tatem pati-
tuerit ſuſ-
tit.

2. Cor. 1.
1. Reg. 4.
Abigail quid
interpret-
tut.

se viceretur. Cuius nomen pater meus fortis interpretatum sonans, eos
ap̄e designat, qui operibus pietatis & misericordia Christū ex semine Da-
uidis prognati, placant, ne ab hostibus seipsum vindicet: quin potius ad
misericordiam inclinatus, fiat propitius peccatoribus, & opem ferat cunctis
qui ab eo salutem præstolātur. Atque ut huius nostrae Annæ historia enar-
rat, ipsa simul atque maritus pietate erga Deum pleni erant, totumq; studi-
um exercendis misericordia operibus in pauperes & egenos impendebarant,
ne detraha substance plusquam familie v̄sibus necessarium fuerat, referua-
bant. Opere quippe ostendebat h̄ec mulierum præclarissima, quam deuorā
in corde gereret ad Deum optimum maximum affectionem, p̄ijque suis vi-
sceribus quanta inesse ad proximum compassio, re ipsa comperit est: vbi
diuitiz, quæ alijs impedimento solent esse, huic seminæ liquet fuisse ad-
iumento ad virtutes exercendas. Non enim rerum temporalium, quibus
opulentissimi erant, avaritia detinebantur, quo minus modis omnibus de
substantia quam eis Deus abundē donauerat, Deum honorare, & proxi-
morum necessitati largiflō manu deferuissent. Hinc primum Dei ministris Anna VII sub-
magnifica pietate primā omniū bonorum partem afferunt, quatenus iuxta
diuini eloquij hortamen hoc ipso Deum omnium bonorū largitorē agno-
scentes, pro innumeris beneficijs (vt par erat) gratias agerent magnificas, ex-
emplum imitandæ virtutis quibusq; præstituri, ne & ipsi in conspectu Do-
mini (quod scriptura vetat) appareant vacui. Alteram autem partem in pau-
perum, peregrinorum, viduarum & orphanorum elemosynas charitate
syncera erogabant, vel eo potissimum, quod non ignorarent, quonā fiducia
magna (vt Tobias inquit) erit coram summo Deo elemosyns, omnibus facientibus Tobit 4:
tam. Iustitia itaque eorum manet in seculum seculi. Sic ergo non parvā pie-
tatis benedictionem in hac sancta muliere fuisse, qua Abigaeli præster, ex-
istimo. Nemo denique pro arbitratu sensus sui temere presumat Judith
viduam, licet castissimam diuę Annæ etiam trinubā præferre. Quamvis e-
nim illa à pontifice audire meruisset, Benedicte est tu filia à Domino Deo excel-
lō, præ omnibus mulieribus super terram &c. propter victorianam, aduersus inimi-
cos dicta. Hęc namque Holopernem proprio mucrone necauit, à Domino Judith 10.
fortitudinem manus animiq; constantiā accipiens: Fuitq; id quod ingenuo
fatuimus, castarum mulierum, pudicitiæ præclarum exemplar: eo quod in
virginitate quamdiu in hoc erat statu, mundani sese ab omni spurcit; lu- Judith 2.
bricæ carnis seruauerit, ac in matrimonio castè vixerit, & in viduitatis tra-
tu legitimi thorii lege soluta, primam continentię fidem Deo præstans non
irritauerit, sed manserit vidua, habens super lumbos suos cilium, & ie-
junans omnibus diebus vita sua castitatis amore. Annatamen ea neutri-
quam inferior censebitur, que celestis paranympfi monitis à Deo conso-
lationem in castissimo coniubio accepit, se à sterilitatis ignominia libe-
randam quæ & mox conceputa esset prolem, cuius filius vniuersæ carnis
hostem proprijs spiculis conficeret. Si vtique beatus Hieronymus audet Hieron.
coniugium Abraham cum virginitate Ioannis conferre, eo quod uterque
borum suo tempori deseruiret, quare Annæ castissime matrimonium re-
prehensione dignum censebitur, aut viduitate Judith postponendum.
Licit enim status viduarum suapte ratione nonnihil matrimonij statui

¶¶¶

prester,

Exod. 22:24.

Tobit 4:

Psalm 111.

Judith 1.

Judith 10.

Judith 2.

Judith 3.

Judith 4.

Judith 5.

Judith 6.

Judith 7.

Judith 8.

Judith 9.

Judith 10.

Judith 11.

Judith 12.

Judith 13.

Judith 14.

Judith 15.

Judith 16.

Judith 17.

Judith 18.

Judith 19.

Judith 20.

Judith 21.

Judith 22.

Judith 23.

Judith 24.

Judith 25.

Judith 26.

Judith 27.

Judith 28.

Judith 29.

Judith 30.

Judith 31.

Judith 32.

Judith 33.

Judith 34.

Judith 35.

Judith 36.

Judith 37.

Judith 38.

Judith 39.

Judith 40.

Judith 41.

Judith 42.

Judith 43.

Judith 44.

Judith 45.

Judith 46.

Judith 47.

Judith 48.

Judith 49.

Judith 50.

Judith 51.

Judith 52.

Judith 53.

Judith 54.

Judith 55.

Judith 56.

Judith 57.

Judith 58.

Judith 59.

Judith 60.

Judith 61.

Judith 62.

Judith 63.

Judith 64.

Judith 65.

Judith 66.

Judith 67.

Judith 68.

Judith 69.

Judith 70.

Judith 71.

Judith 72.

Judith 73.

Judith 74.

Judith 75.

Judith 76.

Judith 77.

Judith 78.

Judith 79.

Judith 80.

Judith 81.

Judith 82.

Judith 83.

Judith 84.

Judith 85.

Judith 86.

Judith 87.

Judith 88.

Judith 89.

Judith 90.

Judith 91.

Judith 92.

Judith 93.

Judith 94.

Judith 95.

Judith 96.

Judith 97.

Judith 98.

Judith 99.

Judith 100.

Judith 101.

Judith 102.

Judith 103.

Judith 104.

Judith 105.

Judith 106.

Judith 107.

Judith 108.

Judith 109.

Judith 110.

Judith 111.

Judith 112.

Judith 113.

Judith 114.

Judith 115.

Judith 116.

Judith 117.

Judith 118.

Judith 119.

Judith 120.

Judith 121.

Judith 122.

Judith 123.

Judith 124.

Judith 125.

Judith 126.

Judith 127.

Judith 128.

Judith 129.

Judith 129.

Judith 130.

Judith 131.

Judith 132.

Judith 133.

Judith 134.

Judith 135.

Judith 136.

Judith 137.

Judith 138.

Judith 139.

Judith 140.

Judith 141.

Judith 142.

Judith 143.

Judith 144.

Judith 145.

Judith 146.

Judith 147.

Judith 148.

Judith 149.

Judith 150.

Judith 151.

Judith 152.

Judith 153.

Judith 154.

Judith 155.

Judith 156.

Judith 157.

Judith 158.

Judith 159.

Judith 160.

Judith 161.

Judith 162.

Judith 163.

Judith 164.

Judith 165.

Judith 166.

Judith 167.

Judith 168.

Judith 169.

Judith 170.

Judith 171.

Judith 172.

Judith 173.

Judith 174.

Judith 175.

Judith 176.

Judith 177.

Judith 178.

Judith 179.

Judith 180.

Judith 181.

Judith 182.

Judith 183.

Judith 184.

Judith 185.

Judith 186.

Judith 187.

Judith 188.

Judith 189.

Judith 190.

Judith 191.

Judith 192.

Judith 193.

Judith 194.

Judith 195.

Judith 196.

Judith 197.

Judith 198.

Judith 199.

Judith 200.

Judith 201.

Judith 202.

Judith 203.

Judith 204.

Judith 205.

Judith 206.

Judith 207.

Judith 208.

Judith 209.

Judith 210.

Judith 211.

Judith 212.

Judith 213.

Judith 214.

Judith 215.

Judith 216.

Judith 217.

Judith 218.

Judith 219.

Judith 220.

Judith 221.

Judith 222.

Judith 223.

Judith 224.

Judith 225.

Judith 226.

Judith 227.

Judith 228.

Judith 229.

Judith 230.

Judith 231.

Judith 232.

Judith 233.

Judith 234.

Judith 235.

Judith 236.

Judith 237.

Judith 238.

Judith 239.

Judith 240.

Judith 241.

Judith 242.

Judith 243.

Judith 244.

Judith 245.

Judith 246.

Judith 247.

Judith 248.

Judith 249.

Judith 250.

Judith 251.

Judith 252.

Judith 253.

Judith 254.

Judith 255.

Judith 256.

Judith 257.

Judith 258.

Judith 259.

Judith 260.

Judith 261.

Judith 262.

Judith 263.

Judith 264.

Judith

præsiet, non tamen propterea hoc coniugium ea ratione cōtractum, talitatem sequatur propterea esse inferius. Si ceteræ mulieres, ipsa omnes steriles, postmodum cælesti dono fecundæ effectæ matres ex proibita, quas celebriores, multoque sanctiores procrearunt, in sacris literis in modum præ alijs commendantur, in quarum albo fūere Sara conjuncta Abrahæ quæ Isaac patriarcham in quo omnes gentes benedicente erat, genuit: & Anna vxor Helcana, quæ Samuelis propheta Domini fidelis mater fuit: atque Elizabeth Zachariæ conchoralis, cui Ioannem Dominum præcursorum prouulit: quis mihi hanc infecundam multo tempore maronam satis commendare posset à prole Dei munere, cælesti benedictione suscepit? Anna enim hac generosa domina, præ omnibus iure optime specialis prærogatiuæ & dignitatis principatum obtinet, quandoquidem ipsa propagauit nobis Deiparam virginem, quæ postmodum virtute alissimi obumbrata à Spiritu sancto in eam superueniente, concepit & parerat vnigenitum filium, qui nec aliunde patrem haberet in mundo secundum carnem, nec aliam matrem iuxta diuinitatem in celo. Hæc est igitur mater verè gloria Anna super cunctas mulieres, post natam benedictam ad sydera vñque extollenda, summisq; laudibus semper prædicanda, quæ nobis effudit vas diuinis charismatibus plenum, ac micantibus virtutu marginitis, vndequeq; exornatum. Mariam (inquam) virginem, vnigenitam Dei genitricem, qui ex nimia ad genus humanum charitate, vestimenta mortalitatis induit, quatenus sua diuinitatis participes nos effiseret. Haec radix itaq; est illa benedicta, quæ surculum prouulit & virgam virginem, super quem requiesceret spiritus almus. Virga vñque illa, virgo Maria fuit: flos autem filius eius in quo habitavit diuinitas corporaliter. His iam licet mihi commendes omnes à constitutione mundi præclaras, multarumq; virtutum insignes mulieres, nulla tamen illarum fuit, quæ tantum datorat priuilegio, ut matrem Dei & rotius consolationis parere, quod solum huic nobili matronæ duntaxat peculiariter referuum est. Quæ ex nobili prosperitate propagata, ita virtutibus vitam omnem reddidit clarior, ut in ea nihil desiderari posset, quod ad virtutum cumulum attinere. Ipsa siquidem simul, atque Iosachim dulcissimus coniunx, ambo justi erant ante Dominum, non suam facientes iustitiam, & ab hominibus videri cupentes: in mandatis quoque Domini, quæ strictissimè obseruabantur, ambulantes, facere studebant omnia quæ præcepérat eis in lege Dñs. In templo confitebantur Domino, gratias agentes, ac peccata sua, si qua commisissent ex humana fragilitate, sacrificijs abluentibus. De substantia Deum honorabant, & pauperes largis elemosynis reficiebant. Inter hæc, voti emissione sperantes ignominiam sterilitatis leuandam, non ad vanas fallacesq; discurrent mulieres, vana tollendi ogprobris consilia petentes, sed fructum ventris, quem Dei beneficio obtinere merentur, diuinis mancipijs obsequijs vñnum coassensu sponderunt. Quam fidem, voti compotis effecti absque cunctatione, ut par erat, exoluerunt, filiam in templo Domino sistentes. Deus proinde qui nunquam deserit sperantes in se, & cui semper placuit humilium deprecatio, misericorditer corundem admittens preces, collaborabatur eos angelo destinato, qui futuram filij Dei matrem ex ipso nascitur.

Genet. 17.
Genet. 21.
1. Reg. 2.
Lucæ 1.

Lucæ 1.

Anna q; ad
laudum pra-
conio sit ex-
tollenda.

Anna vt sit
radix. Maria
vt sit virga.
Christus vt
sit flos.
Coloss. 2.

Patrem B.
Moxix san-
& sis quæta.

Anna vita &
conuersatio
guum sancta.

Judith 2.

uram, promitteret. Cuius rei promissæ ambo accipientes certum ac indu-bitatum signum, mutuo sibi Hierosolymis in aurea porta occurserunt, si-mulque cum gaudio domini revertuntur, legitimi honesti matrimonij Anna cœlitus amplexibus in omni pudicitia inservientes, donec promissum conciperet promissum accipit. Anna fecerunt. Qæ interim magnoscens se sub virtu legibus constitutam, ei-dem in omnibus vtronea obediebat, & perpetuas simul Deo pro tanto be-nificio gratias agebant, donec Joachim debitum carnis exoluens, cum pa-tribus obdormiens in pace requiesceret. Quo apud Nazareth in sepulchro toachim mors sancta. patrum suorum recondito, Anna luctus transactis diuisu, diuinæ legis ob-securura mandatis, spe concepiende, qua caruit masculæ prolis, Cleopha prioris mariti germano nupfit, ut ille ex se semen fratri mortuo suscitaret, aque ab eo filiam alteram suscepit. Quamobrem & tertio nupsit viro, quando dira fata secundum eidem abstulissent. Nam Salomæ, mortuo & tereti nu-Cleopha, Annæ duxit in vxorem, cui tertiam genuit filiam, quam nomi-ne priorum quoque Mariam appellavit: quæ à patre Maria Salomæ dicta est: à filio autem suo Iacobo Ioannis Euangelistæ germano, quos Zbedeo coniugi suo generat, nonnunquam Maria Iacobi nuncupatur. Nec hic causiferis Annæ libidinem, vel impudicitiam, quasi veterana trinubium admisserit. Enim uero quadragesimum nondum excessit annum, quando Salomas eam duxit uxorem, qua ex parte adhuc florida, & ad concepiendum apta, absque piaculo, generandis prolibus operam, in laudabili & hone-sto matrimonio nauare poterat: Non tam libidinis funesto ardore, quam angelica (vt eius historia recentet) præmonitione, iuxta ritum & consue-tudinem illius legis id agens. Hoc quippe lex iussit, hoc exemplar similis Deut. 25. facti fuisti. Si namque grauis pena manebat fratrem, qui noluisse defun-di fratris ex relieta uxore semen suscitare. Si Thamar proliis amore sub me-treticis habitu sece sacerdo Iudeæ insinuauit, ut ab eo conciperet, cuius filii in-secundam eam reliquerant, quis calumniabitur Annam, quæ absque om-ni controversia nondum quadragesimum quartum egit annum, quod post prioris mariti Joachim fata, atq; obitum germani illius Cleopha, à quibus masculæ prolem non suscepisset, voluit ad tertias etiam transire nuptias, donec si possibile foret, masculum generaret. Verum, quia in terris Deo ser-uens non ex omni parte ad votum illi cuncta cesserunt, tandem apud Deum melioris munieris quiddam acceptura, ad cœlestia euocatur regna. Nam hodie agimus diem per celestes memoriz eius (id quod prælibauit) qua gloriosa hec genitrix Dei par ens, ad æthera angelorum ministerio, atq; perpetuus gaudij a nepotulo beatificanda, in cœlesti gloria sublimatur, & vi D. Hieron. de ipsa Hieronym. inquit, paradisus voluptratis in terris effecta, ad portas cœlestis paradisi per-ducitur: ubi à Domino corona gloriæ in manu Domini, & seruo exultatio-nis perenniter coronatur. O quali tripidio, omnem istam cœlestem Hieru-salem credendum est ineffabiliter exultasse, quædo Anna gloriosa verbi in-carnati auia, sibi occurrentibus cœlestis curiæ ordinibus ad æthe-reum thalamum est deducta. Vbi mater gloriosa fructu suauissimo fauciatur, & regem gloriæ cordis oculo limpidissimo delectabiliter contemplatur. Ibi eius auditui semper datur gaudiū & lætitia, cum sibi à tota Trinitate dicun-tur verba melliflua, omni iucunditate plena. Date ei de fructu manu suarum. Psalm. 39.

rrr 2

Hanc

Prover. 21.

Hanc itaque mulierem nobilissimam, merito laudent omnes, propter
vitæ probitatem, & insignes virtutes, proliisque dignitatem, tandemque
propter cælestem gloriam, quam hodie asequuta est, summam videlicet
laborum suorum mercedem & præmium. Nos quoque fratres charissimi
laudemus toto corde & animo, hymnisch dulcisonis beatam Annam ge-
nitricis Dei matrem, & Christi dulcissimam autam omni laude dignissi-
mam, ut Deus, qui beatam hanc Annam tanta gratia donare dignatus est,
ut matrem vngeniti sui in utero suo portare mereretur, det nobis per in-
tercessionem matris & filii sue propitiationis abundantiam, ut multiplicati-
catis intercessoribus, ad cælestia regna cum ipsis peruenire mereamur: quod
nobis concedere dignetur Deus in æternum benedictus, Amen.

RODOLPHI AGRICOLAE FRISII VIRI
Christianissimi iuxta ac eruditissimi, ad D. Annam bea-
tissimæ Deiparæ virginis Mariæ matrem.

Encomium.

Anna parent summa genitrix veneranda parentis,
Qua pandis populis prima salutu iter.
Atque pars matrem: cuius quem, non capit orbis,
Ipse libens subiit viscera casta Deus:
Te cano, tu sancti posco milbi carminu hastus
Ingere, voce sacra pectora nostra rigans.
Ali mibi sicutum sint uno pectore mentes,
Et rotidem lingua, tot moue amque sonos.
Nullatenus digna queam praeconia laudum
Dicere, nec meritum te cecinisse modum:
Exuperat quoniam mortalis carmina laudis
Virtus: qua superas sydera summa poli,
Gloria maior & hac: cui non certauerit illa:
Quam tibi pre cunctis filiachara tulit.
Filia, qua maius nibil est meliusve creatum,
Germine mortali filia virgo parens.
Filia, qua summo potuit deducere celo,
Corporis & nostri claudere ueste Deum,
Quamque vocat matrem summi sapientia Patri
Ec matrem trepidi nos miseruntque genus.
Natu ab hac ille est, & matrem natu honorat,
Audit & humanas hac perhibente preces.
Auxia quam nunquam miseriorum vota fatigant,
Sed placidam modestis porrigit usque manum.
Hancque petiit sibi spem: cui nif sperare relictum est,
Visceribus parta est hac Anna ruis: & ouani.
Gaudia magna patri, gaudijs fertique tibi.

Salut.